

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM  
pro školní družinu

**Veselý a hravý školák**



Školní družina při ZŠ Jirny, okres Praha – východ  
Pražská 800  
250 90 Jirny

## 1. Identifikační údaje

Název programu:	<b>Veselý a hravý školák</b> , školní vzdělávací program pro školní družinu, platný od 1. 9. 2007, verze č.1.- č.j. 557/2007, od 1. 9. 2012, verze č. 2- č.j.749/2012, platný od 1.9. 2018, verze č.3 - č.j.919/2018, verze č.4 – č.j.1149/2019, verze č.5- č.j.1080/2020, verze č.6-č.j.1101/2021
Název školy, předkladatel:	Školní družina při ZŠ Jirny, okres Praha – východ
Adresa školy:	Pražská 800, 250 90 Jirny
Zařazení do rejstříku škol:	IZO 108 056 091
Ředitelka:	Mgr. Bc. Hana Kudrnová
Vedoucí vychovatelka:	Kateřina Fialová
Kontakty:	tel. 731 449 124, 605 944 654      ředitelka školy tel. 603 221 131                      sekretariát tel. 733 139 425, 739 572 474      školní družina, školní klub
	e-mail: <a href="mailto:reditel@zs-jirny.cz">reditel@zs-jirny.cz</a> , <a href="http://www.zs-jirny.cz">www.zs-jirny.cz</a>
Zřizovatel:	Obec Jirny
	Brandýská 9 250 90 Jirny
Kontakty:	Stanislav Skořepa, starosta tel: 281962945 fax: 281962944

Autoři a konzultanti dokumentu: kolektiv pedagogů ŠD při ZŠ Jirny, okres Praha - východ

Dokument byl projednán školskou radou dne 30.8.2021

.....  
Mgr. Petr Hanyk, předseda školské rady

Dokument byl předložen pedagogické radě dne 30.8.2021

Dokument vstupuje v platnost dne 1.9.2021

Zahájení vzdělávání podle dokumentu dne 1.9.2021

V Jirnech      30 .8.2021      .....

Mgr. Martina Šuláková, zástupkyně ředitelky

.....  
Mgr. Bc. Hana Kudrnová, ředitelka školy

# Obsah

<b>1</b>	<b>Identifikační údaje</b>	2
<b>2</b>	<b>Charakteristika školní družiny</b>	6
2.1	Vybavení školní družiny	6
2.2	Materiální podmínky	6
2.3	Cíle vzdělávání	6
2.4	Personální podmínky	7
2.5	Další vzdělávání pedagogických pracovníků	7
2.6	Výhovně vzdělávací činnost ŠD	7
2.7	Uplatňujeme požadavky volného času	8
2.8	Základní prostředek činnosti	8
<b>3</b>	<b>Okruhy kompetencí pro vzdělávání v ŠD</b>	9
3.1	kompetence k učení	9
3.2	kompetence k řešení problémů	10
3.3	komunikativní kompetence	10
3.4	sociální a personální kompetence	11
3.5	činnostní a občanské kompetence	12
3.6	kompetence trávení volného času	12
<b>4</b>	<b>Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</b>	13
4.1	Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)	13
<b>5</b>	<b>Veselý a hravý školák</b>	14
5.1	Místo, kde žijeme	14
5.2	Lidé kolem nás	18
5.3	Lidé a čas	21
5.4	Rozmanitost přírody	23
5.5	Člověk a jeho zdraví	25
5.6	Oslavy a svátky	27
5.7	Charakteristika bloků	28
5.8	Činnosti v ŠD dle ročních období	29
<b>6</b>	<b>Bezpečnost a ochrana dětí</b>	33
6.1	Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí	33
6.2	Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví	34

<b>7</b>	<b>Organizace ŠD</b> .....	<b>35</b>
7.1	Délka a časový plán vzdělávání .....	35
7.2	Podmínky přijímání uchazečů a podmínky ukončení vzdělávání .....	35
7.3	Popis ekonomických podmínek viz příložený list.....	36

## 2 Charakteristika školní družiny

ŠD tvoří se školou jeden celek. ŠD navštěvují žáci přípravného ročníku a prvního stupně ZŠ. Pro svou činnost, která je poskytována za úplatu, užívá prostory, které splňují hygienické požadavky, jsou přizpůsobeny potřebám, věku a charakteru aktivit ŠD. Prostory jsou bezpečné, snadno udržovatelné s dostatečným prostorem, vybaveny odpovídajícím nábytkem a pomůckami, splňují estetická kritéria.

### 2.1 Vybavení školní družiny

Stolní hry, stavebnice, sportovní náčiní, sady pastelek, čtvrtky různých barev, barevné papíry, dětské časopisy, štětce na kreslení, lepidla, nůžky. Pro rozvoj čtenářských dovedností a pěstování čtenářských návyků má družina dětské časopisy a knihy (dětská beletrie, poezie, naučná literatura). Pro rozvoj hudebních dovedností jsou využívány hudební nástroje – Orffův instrumentář, kytara, elektrické klávesy, kterými vychovatelka podněcuje a doprovází pěvecké a pohybové aktivity dětí. Podlahy v užívaných prostorách jsou přizpůsobeny charakteru činnosti a jsou snadno udržovatelné. Pro výtvarné práce jsou ve vybavení křídly, nestandardní papíry pro koláže, frotáže a jiné techniky. Nůžky mají z bezpečnostních důvodů zaoblené hrany.

### 2.2 Materiální podmínky

Školní družina užívá vlastní prostory v budově ZŠ – Pražská. Pro tělovýchovné využití a sportovní hry slouží dvě tělocvičny. Pro další činnosti využívá družina další prostory: kuchyňku, pracovní dílny, výtvarnou učebnu, učebnu hudební výchovy, herní a relaxační prostory ZŠ. ŠD má možnost využívat další dvě hřiště – Na Výsluní a fotbalové hřiště s umělým povrchem.

### 2.3 Cíle vzdělávání

Základní vzdělávání v ŠD naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání zejména:

- Rozvoj dítěte, jeho učení a poznání
- Osvojování hodnot, na nichž je založena naše společnost
- Schopnost projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí
- Rozvoj kompetencí

V naší ŠD účastníci zájmového vzdělávání, dále pouze žáci, získávají vědomosti:

- Učí se znát (získávat vědomosti, učí se objevovat nové věci, získávají poznatky, analyzují je, dávají je do souvislostí, řeší problémy)
- Učí se jak na to (získávají různé dovednosti a návyky potřebné pro život, komunikovat)

- Učí se žít společně (rozdvíjíme porozumění s jinými lidmi, poznání, že všichni máme práva, ale i povinnosti, osvojí si pravidla společenského chování, rozvíjíme empatii (vcítění), společně řešíme problémy, pracujeme jako člen týmu)
- Učíme se být (rozdvíjíme vnitřní kvality jedince, budujeme jeho hodnotový systém, pěstujeme zdravý životní styl.

**Cílem naší školní družiny** je vychovávat děti k smysluplnému využívání volného času a vybavovat je dostatkem námětů pro naplňování volného času.

## 2.4 Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují kvalifikované vychovatelky s kladným vztahem k dětem, mají vysokou míru empatie (vcítění) a umí vytvořit ve skupině příznivé sociální klima, mají vypěstované mravní vědomí, umí s dětmi efektivně jednat, mají organizační schopnosti a rozvíjí je, umějí hrát a hra s dětmi je těší, dokáží vybranými aktivitami v dětech vzbuzovat zájem o činnost, podporují jejich sebevědomí a rozvíjejí pozitivní stránky jejich osobnosti.

## 2.5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

DVPP probíhá podle nabídky akreditovaných pracovišť. Vychází z potřeb školy (splnění kvalifikačních předpokladů) – institucionální forma nebo podle zájmu pracovníků (specializovaná činnost, samostudium).

## 2.6 Výchovně vzdělávací činnost ŠD

Pro ŠD jsou stanoveny formy práce:

- a) pravidelnou zájmovou, výchovnou, nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování,
- b) příležitostnou zájmovou, výchovnou, nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování,
- c) individuální prací, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů,
- f) využitím otevřené nabídky spontánních činností.

Nabídka spontánních aktivit je průběžná – klidové činnosti po obědě, při pobytu venku po organizované části následuje ve vymezeném prostoru možnost spontánních her, spontánní činnosti ranních a koncových družin. Role vychovatelky při těchto činnostech spočívá nejen v zajištění bezpečnosti, ale také v navození, podněcování, popř. motivování některých vlastních aktivit dětí. Není vyloučena ani její osobní účast na některých hrách.

Odpočinkové činnosti chápeme nejen ve smyslu klidových činností, ale i jako aktivní odpočinek (rekreační činností), kterým kompenzujeme jednostrannou zátěž během školního vyučování.

Možnost přípravy na vyučování. Vypracovávání domácích úkolů po domluvě s pedagogem a rodiči, po 16.00 hod. Netýká se však žáků prvních ročníků. Didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, které upevňují či rozšiřují poznatky, které si žáci získávají ve školním vyučování.

## 2.7 Uplatňujeme požadavky volného času

- požadavek dobrovolnosti – všechny činnosti jsou přiměřené věku dětí a jejich momentálnímu stavu, děti by je měly vykonávat dobrovolně na základě vzbuzeného zájmu a motivace (nikoliv jen pokynu)
- požadavek zajímavosti a zájmovosti – činnosti jsou pro děti atraktivní, využívají jiné postupy a náměty než ty, které znají ze školy
- požadavek aktivity – činnosti volíme tak, aby v nich mohly být přiměřeně úspěšné všechny děti. Aby se podílely na tvorbě přípravě činnosti, realizaci i hodnocení
- požadavek citlivosti a citovosti – všechny činnosti by měly přinášet dětem kladné emoce a to nejen z činnosti samé a následného ocenění – pochvaly, ale také radost z objevování či překonávání překážek
- požadavek seberealizace – neboť činností (jejímž produktem je radost) dítě nachází a objevuje sebe sama, zvláště, je-li kladně hodnoceno a prostřednictvím činnosti v oddělení se vytváří žádoucí sociální kontakty.

## 2.8 Základní prostředek činnosti

Základním prostředkem činnosti je hra, založená na vytváření zážitků účastníků, které obohacují jejich sebepoznání, rozšiřují vědomosti, dovednosti, navozují kladné emoce.

Hra přináší radost z činnosti, řešení problémů ve hře (dramatizace), dítě při hře překonává své možnosti, vstupuje do různých rolí, přináší napětí, smutek, radost (emoce). Základem hry je zážitek.



### 3 Okruhy kompetencí pro vzdělávání v ŠD

Vybavování žáků kompetencemi je chápáno v naší ŠD jako naplňování specifických integrovaných vzdělávacích cílů. Prostřednictvím volnočasových aktivit v ŠD jsou posilovány kompetence k učení...

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnosti a občanské
6. kompetence trávení volného času
- 7.

Předpokládá se, že pro dítě školního věku mohou být dosažitelné klíčové kompetence v následující úrovni:

#### 3.1 kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- využívá vhodné způsoby, kriticky umí zhodnotit svou práci, učí se vědomě, všímá si souvislostí mezi jevy, uplatňuje zkušenosti v dalších činnostech

## 3.2 kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- pozná problém, přemýšlí o nesrovnalostech, hledá způsoby řešení problému, rozlišuje správná a chybná řešení (je kreativní), umí obhájit své názvy, uvědomuje si důsledky svého chování
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

## 3.3 komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

- v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti přecházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- umí sdělit myšlenku i odpověď

### 3.4 sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- chápe, že jakékoliv problémy může svěřit dospělému (rodiče, učitel, vychovatelka) s důvěrou

### 3.5 činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Úroveň kompetencí, obecně dosažitelná školním dítětem, vyjadřuje očekávaný vzdělávací přínos školního vzdělávání, tedy to, čím může škola přispět k výbavě dítěte pro celoživotní učení. Soubor klíčových kompetencí je ve svém celku ideálem, k němuž většina dětí nedospěje a dospět nemůže. To ani není smyslem jejich formulování. Soubor klíčových kompetencí nabízí pedagogům poměrně jasnou představu, kam směřovat, o čem usilovat. Slouží především k vymezení odpovídajícího vzdělávacího obsahu jako prostředku k jejich vytváření (na úrovni rámcové, popř. i školní).

### 3.6 kompetence trávení volného času

- orientuje se v možnostech trávení volného času
- umí si vybrat zájmovou činnost dle vlastních dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách
- umí odmítnout nevhodné nabídky k využití volného času

## 4 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Aktivita budou doplněny nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí. Rozvoj a podpora mimořádných schopností bude zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezovala pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky. Pro rozvoj takových jedinců ŠD nabízí doplňkové aktivity (kroužky) v oblastech jejich zájmu.

### 4.1 Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a žáků (mimořádně) nadaných

Vzdělávací cíle i nabídka bude přizpůsobena dle doporučených podpůrných opatření, aby vyhověly jejich specifickým potřebám a možnostem. Žákům se SVP bude dle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začleňování do volnočasových aktivit věnována zvláštní pozornost. Vytváření přiměřeného prostředí pro jejich všestranný rozvoj.

- Začlenění žáka do všech aktivit ŠD s přihlédnutím k jeho individuálním potřebám.
- Podpůrná opatření k začlenění do činností → pedagogický asistent, speciální pomůcky, individuální přístup.
- Činnosti volené podle úrovně již dosažených dovedností a schopností → respektovat možnosti žáka.
- Zohlednění aktuálního zdravotního a psychického stavu dítěte
- V rámci přípravy na vyučování umožnit reedukační péči.
- Hodnocení činností je voleno podle předchozích dosažených dovedností bez srovnávání s ostatními žáky → motivace k zapojení do dalších činností.
- Při motivování a hodnocení, bude brán zřetel na specifické individuální potřeby.
- Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami budeme spolupracovat s přihlédnutím k jejich handicapu také s jejich rodiči.  
Možnost postupu podle IVP, PLPP.

## 5 Veselý a hravý školák

### 5.1 Místo, kde žijeme

<b>Rodina</b>	<p>Dítě a rodina</p> <ul style="list-style-type: none"><li>▪ besedujeme o rodině, jejích členech</li><li>▪ upevňujeme úctu a lásku k rodičům</li><li>▪ připravujeme drobné dárky pro rodiče a prarodiče k svátku, narozeninám</li><li>▪ zpíváme o rodině, čteme příběhy s touto tematikou</li><li>▪ povídáme si o rodinných oslavách</li><li>▪ vyprávíme vtipné příběhy z rodiny</li><li>▪ kdo patří do mé rodiny</li></ul> <p>Den matek – vyrábíme dáreček, naučíme se básničku pro maminku</p>
<b>U nás doma</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ kreslíme, jak trávíme volný čas s rodinou</li><li>▪ popisujeme a vyprávíme o domech, kde bydlíme</li><li>▪ uspořádáme výstavbu fotografií našich domů</li><li>▪ stavíme dům ze stavebnic</li><li>▪ můj pokojíček – vypravujeme o svém prostoru</li></ul>
<b>Škola</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ vyprávíme o historii školy</li><li>▪ besedujeme s paní ředitelkou – jak se řídí škola</li><li>▪ zjišťujeme, kdo je nepedagogický x pedagogický pracovník</li><li>▪ zamýšlíme se, co by se mohlo v naší škole změnit</li><li>▪ píšeme článek o škole a ilustrujeme ho</li><li>▪ vymýšlíme, jakou by mohla mít podobu ideální ŠD</li><li>▪ zdobíme společně třídu</li><li>▪ dramatizujeme scénky ze života dětí ve škole</li><li>▪ hádáme hádanky související se školou</li><li>▪ učíme se říkanky a básničky o učení a škole</li></ul>

<b>Obec</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ prohlídíme mapu a zjišťujeme vzdálenost naší obce od hlavního města</li> <li>▪ zjišťujeme počet obyvatel</li> <li>▪ vycházka do obce – poznáváme důležitá místa obce</li> <li>▪ podle mapy hledáme nové ulice v novější části obce</li> <li>▪ navštívíme poštu, knihovnu, hasičskou zbrojnici</li> <li>▪ zjišťujeme dopravní spojení do obce</li> <li>▪ vypracujeme jízdní řád, graficky zpracujeme</li> <li>▪ sledujeme na vycházce rozdíly mezi novostavbami a starými domy</li> <li>▪ navrhujeme domovní znamení pro náš dům</li> <li>▪ tvoříme domy z krabice – naše obec</li> <li>▪ skládáme ve skupinách slogan, který by charakterizoval naši obec</li> <li>▪ zpracováváme leták pro „cestovní kancelář“</li> <li>▪ hrajeme si na průvodce obcí</li> </ul>
<b>Země</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ pracujeme s mapou</li> <li>▪ ukazujeme si, kde leží ČR, hledáme nejvyšší horu, pohoří</li> <li>▪ zaznamenáváme do slepé mapy sousední státy</li> <li>▪ v hudebních chvílkách posloucháme státní hymnu a připomeneme text</li> <li>▪ vyprávíme o autorovi hymny, prohlídíme fotografie</li> <li>▪ nástěnka se státními symboly – seznamujeme se s jejich významem</li> <li>▪ kreslíme státní symboly</li> <li>▪ čteme o vzniku a historii naší země – Staré pověsti české a ilustrujeme</li> <li>▪ český prezident – seznámíme se s funkcí a významem této profese</li> <li>▪ česká koruna – vývoj peněz – prohlídíme, poznáváme bankovky vizuálně - kvíz</li> <li>▪ besedujeme o plýtvání (penězi)</li> <li>▪ ptáme se, jak můžeme šetřit</li> <li>▪ v obchodě sledujeme (nebo na letácích) cenové rozdíly potravin a výrobků</li> <li>▪ navrhujeme novou podobu českých korun</li> </ul>

<b>Jsem Čech</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Řeč – mluvíme správně a spisovně</li> <li>▪ Vyhledáváme ve slovníku méně známá slova a výrazy</li> <li>▪ Pátráme v knihách, jak se řeč vyvíjela</li> <li>▪ Hrajeme si na moderátora. Hledáme chyby a naopak chválíme pěkný projev</li> <li>▪ Poznáváme národní hrdiny</li> <li>▪ Známe české úspěšné sportovce</li> </ul>
<b>Cesta do školy</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Všímáme si při vycházce dopravních značek, říkáme si jejich význam</li> <li>▪ Sledujeme chování řidičů, chodců, cyklistů na ulici, silnici</li> <li>▪ Hledáme smysl dopravního značení</li> <li>▪ Soutěžíme ve znalosti dopravních značek a předpisů</li> <li>▪ Vyrábíme si dopravní značky, semaforey, dopravní.....</li> <li>▪ Modelujeme auta, autobusy, vlaky</li> </ul>
<b>Zvyky v naší škole a obci</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Masopust – v knihách vyhledáme a čteme o vzniku tradice</li> <li>▪ Vyrábíme masopustní masky</li> <li>▪ Malujeme průvod masek</li> <li>▪ Učíme se písničky k vynášení zimy</li> <li>▪ Zpíváme písně o jaru, tančíme při hudbě</li> <li>▪ Účastníme se masopustního veselí a her</li> <li>▪ Připravujeme dárečky po děti k zápisu</li> <li>▪ Mikulášská nadílka</li> <li>▪ Vánoční posezení</li> <li>▪ Den dětí</li> </ul>
<b>Roční období</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Roční období – besedujeme a sledujeme změny v přírodě</li> <li>▪ Čteme si o přírodě</li> <li>▪ V hudebních chvílkách zpíváme známé písničky o zvířatech, rostlinách, počasí, zařadíme pohybový doprovod</li> <li>▪ Dramatizujeme příběhy se zvířecími hrdiny – vyrábíme draky, krmítka pro ptáčky, připravujeme dárečky na strom pro zvířátka</li> <li>▪ Sledujeme jarní práce na poli a v zahradě</li> <li>▪ Kreslíme a malujeme první jarní květy</li> <li>▪ Vyrábíme posunovací kalendář</li> <li>▪ Vyrábíme koláže charakterizující jednotlivá roční období</li> </ul>



	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Čteme si pranostiky o počasí</li><li>▪ Při vycházkách v jednotlivých ročních obdobích sbíráme přírodní materiál a používáme jej na výtvarné práce</li></ul>
--	---

## 5.2 Lidé kolem nás

<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Povídáme si na téma „každý je jiný“</li><li>▪ Všímáme si fyzických rozdílů mezi lidmi</li><li>▪ Uvědomujeme si, v čem a jak jsou znevýhodněni někteří lidé</li><li>▪ Zkoušíme se dorozumět odezíráním – vcítíme do situace neslyšících</li><li>▪ Představujeme si pocity nevidomého – zavázané oči, ostatní navigují</li><li>▪ Ve dvojicích – nevidomý, průvodce</li><li>▪ Malujeme ústy</li><li>▪ Hmatem určujeme předměty</li><li>▪ Dramatizujeme, jak se zachováme, potkáme-li .....</li><li>▪ Beseda na téma „já jsem kluk a ty holka“</li><li>▪ Obkreslujeme na arch papíru postavu</li><li>▪ Uvědomíme si zvláštnost dovedností a schopností</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Čteme pohádky z různých světadílů</li><li>▪ Ilustrujeme pohádkové příběhy z jiných zemí</li><li>▪ Povídáme si o národech a jejich odlišnostech</li><li>▪ Naučíme se hru dětí z jiné země</li><li>▪ Vyhledáme recept na jednoduché cizokrajné jídlo</li><li>▪ Naučíme se slova v cizím jazyce</li><li>▪ Povídáme o toleranci k lidem jiného původu, k národnosti</li><li>▪ Pouštíme si pohádky z jiných zemí na CD</li><li>▪ Čteme cizí pohádky</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Uvědomíme si, že každý člověk má své přednosti a klady</li><li>▪ Každý má právo na svůj názor</li><li>▪ Napíšeme krátký článek o sobě</li><li>▪ Nakreslíme se</li><li>▪ Zamýšlíme se, co mohu na sobě vylepšit ve vztahu k ostatním</li><li>▪ Připomínáme si práva dětí</li><li>▪ Jsem po svých rodičích – hledáme podobnosti i odlišnosti</li><li>▪ Pohled do zrcadla – zamyšlení, sebehodnocení</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Vypůjčíme si z knihovny knihy o společenském chování</li></ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ve scénkách tato pravidla předvádíme, dramatizujeme</li> <li>▪ Povídáme si, čím můžeme druhého potěšit</li> <li>▪ Denně si uvědomujeme, že se máme chovat slušně</li> <li>▪ Procvičujeme používání kouzelných slovíček – děkuji, prosím, omlouvám se</li> <li>▪ Vysvětlíme si jejich význam</li> <li>▪ Zkoušíme si správně podávat ruku, požádat o něco</li> <li>▪ Uspořádáme ples, diskotéku, vybereme vhodnou hudbu, tančíme</li> <li>▪ Povídáme o tom, jaké chování očekávají dívky od kluků, kluci od dívek, dospělí od dětí a děti od dospělých. Jak se chová správný gentleman.</li> <li>▪ Hrajeme si na návštěvu úřadu, hodnotíme chování ve školní jídelně.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Navštívíme místní podnikatele</li> <li>▪ Hovoříme o tom, co dělají rodiče</li> <li>▪ Pantomimicky ztvárňujeme povolání</li> <li>▪ Uvědomíme si, že každá profese je důležitá a potřebná</li> <li>▪ Kreslíme, čím bych chtěl být, a vyprávíme, proč se mi líbí právě toto</li> <li>▪ Uvědomíme si náročnost zaměstnání</li> <li>▪ Vysvětlíme si, co je práce fyzicky náročná, administrativní .....</li> <li>▪ Naučíme se básničky o povolání, písničky</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Vysvětlíme si význam slova kamarád, přítel, spolužák</li> <li>▪ Kreslíme svého kamaráda – hrajeme si na malíře</li> <li>▪ Poznáváme kamaráda po hlase, hmatu</li> <li>▪ Povídáme si o negativním vlivu některých kamarádů</li> <li>▪ Hrajeme soutěže zaměřené na spolupráci, soudržnost kolektivu, vzájemnou pomoc</li> <li>▪ Vyhledáváme v literatuře příběhy o opravdovém přátelství</li> <li>▪ Proč mám rád svého kamaráda</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Varujeme před cizími lidmi</li> <li>▪ Hrajeme situace, osloví – li nás cizí člověk</li> <li>▪ Učíme se přivolat pomoc, zkoušíme telefonovat</li> <li>▪ Nacvičujeme evakuaci, rychlý a bezpečný odchod z budovy ŠD</li> <li>▪ Procvičujeme si důležitá telefonní čísla, připravíme nástěnku</li> <li>▪ Ptáme se, co nám může uškodit</li> </ul>

- Sám doma, besedujeme jak si počínat, zazvoní-li někdo cizí, nebo zatelefonuje
- Povídáme si, jak si počínat v případě, že se dítě ztratí

- Hovoříme o potřebě pomáhat jiným nejen u nás, ale i při přírodních katastrofách ve světě
- Sledujeme televizní noviny, časopisy
- Zapojíme se do charitativní akce
- Motivujeme děti ke sběru starého papíru – pomáháme sami sobě

### 5.3 Lidé a čas

<p><b>Plánujeme svůj den</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Vyprávíme o zásadách pravidelnosti denního režimu</li> <li>▪ Učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu</li> <li>▪ Odhadujeme čas</li> <li>▪ Představíme si, co by se stalo, kdyby přestal fungovat čas – vymýšlíme situace</li> <li>▪ Besedujeme na téma „jaký byl víkend“</li> <li>▪ Malujeme, co jsme zažili, výstavka</li> <li>▪ Navrhujeme jiný program pro další víkend</li> <li>▪ Učíme se nové hry</li> </ul>
<p><b>Měřidla a měření času</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Soutěžíme v odhadu času, soutěžíme na čas</li> <li>▪ Za pomoci atlasu besedujeme nad rozdíly časových pásem</li> <li>▪ Vyrábíme hodiny z papíru, modelujeme, navrhujeme nové hodiny</li> <li>▪ Ukazujeme si různá měřidla času</li> </ul>
<p><b>Jak plyne čas</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Výstavka fotografií „když jsme byli malí“, hledáme rozdíly</li> <li>▪ Vnímáme a všímáme si změny v obci</li> <li>▪ Prohlížíme společně kroniku školy, obce</li> <li>▪ Malujeme školu</li> <li>▪ Uspořádáme výstavku „Moji rodiče ve škole“</li> <li>▪ Prohlížíme staré učebnice a pomůcky</li> <li>▪ Uvědomíme si, jak pomáhaly děti dříve a dnes</li> <li>▪ Kreslíme, modelujeme, sestavujeme moderní spotřebiče</li> <li>▪ Vyprávíme, jak nám technika pomáhá – škodí</li> </ul>
<p><b>Kalendář</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Prohlédneme různé diáře, kalendáře různých velikostí a tvarů</li> <li>▪ Zaznamenáme jmeniny a narozeniny všech dětí do společného kalendáře</li> <li>▪ Vyrobitelme velký kalendář</li> <li>▪ Připomeneme si významné dny v kalendáři</li> <li>▪ Orientace v kalendáři</li> </ul>
<p><b>Umět chodit včas</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Vyprávíme příhody, co se stalo, když jsem se zpozdil</li> <li>▪ Vyhledáváme autobusová spojení v jízdních řádech (využití PC)</li> <li>▪ Uvědomujeme si význam dochvilnosti a přesnosti</li> <li>▪ Sejdeme se .....</li> </ul>

<b>Volný čas</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Vyprávíme si o dobře prožitém volném dni</li> <li>▪ Popisujeme činnost, která nám je příjemná, kdy relaxujeme</li> <li>▪ Vyprávíme o svých koníčcích, kroužcích, vysvětlujeme si pravidla méně známých aktivit</li> <li>▪ Uspořádáme „Den koníčků“ – děti si přinesou část svých sbírek nebo předvedou činnost, kterou se zabývají</li> </ul>
<b>Doprava dříve a dnes</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Využijeme knížky o dopravních prostředcích, encyklopedie</li> <li>▪ Kreslíme, skládáme dopravní prostředky, omalováváme obrázky z knih</li> <li>▪ Uspořádáme výstavku fotografií dopravních prostředků – využití časopisu</li> </ul>

## 5.4 Rozmanitost přírody

<b>Vstávej semínko</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Pozorujeme klíčení semen a zapisujeme jeho průběh</li> <li>▪ Poznáváme různá semena a pozorujeme dobu klíčení</li> </ul>
<b>Máme rádi zvířátka</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Povídáme si o právech každého živočicha na život</li> <li>▪ Prohlížíme encyklopedie ze školní knihovny, čteme články</li> <li>▪ Domáci miláčci – výstavka fotografií a kreseb</li> <li>▪ Pravidelná a důsledná péče o zvířata</li> <li>▪ Modelujeme zvířata</li> <li>▪ Připomeneme záslužnou činnost útulků</li> <li>▪ Předvádíme, jak se zachovat, pokud najdeme opuštěné, zraněné zvíře</li> <li>▪ Vyprávíme o zvířátkách, která máme doma</li> </ul>
<b>Malé a milé</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Hledáme dvojice matka – mládě</li> <li>▪ Upřesňujeme si názvy mlád'at</li> <li>▪ Návštěva ZOS</li> <li>▪ Pozorujeme exotická zvířata a jejich mlád'ata</li> <li>▪ Koláže z obrázků zvířat</li> </ul>
<b>Chráníme přírodu</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Procvičujeme správné chování v přírodě</li> <li>▪ Upozorníme na nádoby na odpadky</li> <li>▪ EKO popelnice, tříděný odpad</li> <li>▪ Respektujeme značky v přírodě</li> <li>▪ Uklízíme okolí naší ŠD</li> </ul>
<b>Vycházka</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Vycházka do okolí školy a pozorování přírody</li> <li>▪ Kreslíme strom, květinu, krajinu v jednotlivých ročních obdobích</li> <li>▪ Pozorujeme změny stromů, keřů v průběhu růstu</li> <li>▪ Tvoříme koláže z listů a plodů</li> </ul>
<b>Hrajeme si s přírodou</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ V lese, parku sbíráme plody a zhotovujeme drobné šperky</li> <li>▪ Stavíme domečky</li> <li>▪ Vyrobíme lesní strašidlo a vymyslíme o něm příběhy</li> <li>▪ Otiskujeme listy, navlékáme hada</li> <li>▪ Přiřazujeme listy ke stromům</li> <li>▪ Hádanky o přírodě</li> </ul>

<b>Ptačí svět</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Pozorujeme život v korunách stromů</li> <li>▪ Učíme se poznávat ptáky</li> <li>▪ Zjišťujeme, kteří ptáci jsou stěhovaví</li> <li>▪ Zpíváme písně o ptácích</li> </ul>
<b>Svět hmyzu</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Pozorujeme hmyz</li> <li>▪ Kreslíme brouky</li> <li>▪ Chráníme mraveniště, orientace</li> </ul>
<b>Rostlinstvo</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Péče o květiny ve třídě</li> <li>▪ Přesazujeme, zaléváme – služby dětí</li> <li>▪ Exkurse do zahradnictví, sledujeme práci zahradníka</li> <li>▪ Kreslíme a vyrábíme květiny</li> <li>▪ Pozorujeme různá květenství</li> <li>▪ Poznávání stromů a keřů na vycházkách</li> </ul>



## 5.5 Člověk a jeho zdraví

<b>Rostu a vyvíjím se</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Pracujeme s knihou o zdraví</li> <li>▪ Význam smyslových a tělesných orgánů</li> <li>▪ Růst, vývoj a změny člověka</li> <li>▪ Porovnáváme se s ostatními, zapisujeme výšku, váhu</li> <li>▪ Pozorujeme sportovní výkony prvňáčků a starších žáků</li> <li>▪ Utváříme zdravé životní návyky, sportujeme, olympiáda</li> </ul>
<b>Zdravá výživa</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Výstava ovoce, zeleniny a zdravých potravin</li> <li>▪ Připravíme pokrm, svačinu</li> <li>▪ Připomeneme si důležitost vitamínů</li> <li>▪ Navrhujeme plakát o zdravé výživě</li> <li>▪ Ochutnáváme potraviny</li> <li>▪ Sledujeme jídelníček ve školní jídelně – správné stolování</li> <li>▪ Za pomoci letáků sledujeme ceny potravin</li> <li>▪ Navštívíme prodejnu potravin v obci</li> </ul>
<b>Prevence zdraví</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Besedujeme o osobní hygieně</li> <li>▪ Ochrana zdraví, jíme zdravě, sportujeme, otužujeme se</li> <li>▪ Zjišťujeme, jak správně relaxovat (odpočinek fyzický, psychický)</li> <li>▪ Vyrábíme oblékací panáčky, které oblékáme dle ročního období</li> <li>▪ Zaměříme se na pravidelné mytí rukou, nošení kapesníků</li> <li>▪ Ujasňujeme si zásady při kašli, kýchání, stolování, upozorňujeme na prohřešky</li> <li>▪ Dramatizujeme si příklady z běžného dne</li> <li>▪ Soutěžíme – kvíz</li> </ul>
<b>Odolávám nástrahám</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Odhalujeme nebezpečí, která nás mohou ohrozit (injekční stříkačky, neznámé nápoje, bonbóny ....)</li> </ul>
<b>Umím pomoci</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Vycházka ke zdravotnímu středisku</li> <li>▪ Důležitost preventivních prohlídek u lékaře</li> <li>▪ Vyhledáváme léčivky v atlase rostlin</li> <li>▪ Vaříme čaj z šípků</li> <li>▪ Navštívíme lékárnu</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Povídáme si, jak se léčilo dříve</li><li>▪ Beseda se zdravotníkem</li><li>▪ Opakujeme důležitá telefonní čísla</li><li>▪ Procvičujeme techniku řádného čištění chrupu</li><li>▪ Kontrolujeme školní lékárničku</li><li>▪ Ošetřujeme jednoduchá poranění</li></ul>
--	---

## 5.6 Osłavy a svátky

<b>Každý den je svátek</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Seznamujeme se jmény v kalendáři</li> <li>▪ Cvičíme si, jak pěkně poblahopřát</li> <li>▪ Vyrábíme přáníčka dle jednotlivých svátků v roce</li> </ul>
<b>Advent a Vánoce</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Blíží se svátky</li> <li>▪ Vyprávíme o smyslu Adventu</li> <li>▪ Čteme v knížkách vánoční příběhy</li> <li>▪ Vyrábíme věnce, Mikuláše, čerta, anděla</li> <li>▪ Vánoční zvyky, které dodržujeme v rodině</li> <li>▪ Pozorujeme vánoční výzdobu v obci</li> <li>▪ Zdobíme okna, balíme dárky</li> <li>▪ Exkurse do výroby svíček</li> <li>▪ Zpívání vánočních koled</li> <li>▪ Příprava vánočního posezení</li> </ul>
<b>Velikonoce</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Barvíme, zdobíme, malujeme kraslice</li> <li>▪ Vystřihujeme velikonoční motivy</li> <li>▪ Zkoušíme plést copánky</li> <li>▪ Učíme se nové koledy</li> </ul>
<b>Den dětí</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Připomeneme si význam tohoto svátku</li> <li>▪ Připravíme sportovní odpoledne, soutěže</li> <li>▪ Odpolední diskotéka</li> </ul>
<b>Den Země</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Podílíme se na úklidu v okolí školy</li> <li>▪ Třídíme odpad, ekologická výchova</li> <li>▪ Vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě, o přírodních katastrofách</li> <li>▪ Pozorujeme volně žijící živočichy</li> </ul>

**Besedy či vyprávění, které jsou v ŠVP ŠD často zastoupeny, chápe naše školní družina především jako motivaci, tj. začátek konkrétní činnosti.**

## 5.7 Charakteristika bloků

- **Místo, kde žijeme**

Zahrnuje poznávání nejbližšího okolí, organizaci života v rodině, ve škole, ve společnosti, v obci. Patří sem vycházky do okolí, pro prvňáčky cesta do školy a ze školy, poznávání různých služeb o obci, dopravní výchova...

- **Lidé kolem nás**

Žáci si osvojují zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, empatie a vzájemné úcty. Poznávají, jak se lidé sdružují a získávají první vědomosti o základních právech a povinnostech člověka, osvojují si, jak se vhodně seznamovat s druhými lidmi, jak správně pozdravit a podávat ruku, v praxi se učí zásadám stolničení, rozvíjejí své vyjadřovací schopnosti, ale také schopnost naslouchat a být tolerantní k odlišným názorům lidí ve skupině...

- **Lidé a čas**

Žáci poznávají, jak a proč se mění čas, jak postupují události v čase a utvářejí historii dějů a věcí. Těžištěm naplňování tohoto bloku je budování správného režimu dne a jeho dodržování. Žáci se učí respektovat čas druhých, využívat svůj vlastní...

- **Rozmanitost přírody**

Seznámení s rozmanitostí a proměnlivostí živé i neživé přírody, vycházky a pobyty v přírodě, péče o pokojové rostliny, jednoduché, biologické či fyzikální pokusy, ekologická výchova...

- **Člověk a jeho zdraví**

Žáci získávají poznatky o zdraví a nemocech, o prevenci chorob, o odpovědnosti za své zdraví, péče o osobní hygienu, prevence úrazů. Poukazujeme zde na důležitost bezpečnosti při všech činnostech, které žáci provozují. Do tohoto okruhu patří i prevence proti sociálně patologickým jevům.

## 5.8 Činnosti v ŠD dle ročních období

Podzim	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Čteme o přírodě</li><li>▪ Besedujeme o změnách v přírodě</li><li>▪ Vycházky do přírody</li><li>▪ Sběr přírodního materiálu</li><li>▪ Písničky s podzimní tematikou</li><li>▪ Vyrábíme a malujeme výrobky s podzimní tematikou</li><li>▪ Pranostiky</li><li>▪ Koláže</li><li>▪ Listopad - změny v přírodě</li><li>▪ Sbíráme a malujeme listy</li><li>▪ Orientace v kalendáři</li><li>▪ Významné dny</li><li>▪ Hádanky o přírodě</li><li>▪ Sledujeme růst a vývoj rostlin</li><li>▪ Učíme se chovat v přírodě</li><li>▪ Pozorujeme život v korunách stromů</li><li>▪ Pozorujeme hmyz</li></ul>
--------	--

Zima	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Masopust - masky, pozvánky, průvod, beseda o původu tohoto svátku</li> <li>▪ Mikulášská nadílka</li> <li>▪ Vánoční posezení</li> <li>▪ Psaní dopisu Ježíškovi</li> <li>▪ Vyprávíme si o smyslu Adventu</li> <li>▪ Čteme vánoční příběhy</li> <li>▪ Vyrábíme věnce</li> <li>▪ Povídání o Mikulášovi, andělovi a čertovi</li> <li>▪ Vánoční zvyky, které doma dodržujeme</li> <li>▪ Pozorujeme vánoční výzdobu v obci</li> <li>▪ Zdobíme okna</li> <li>▪ Zdravá strava</li> <li>▪ Exkurze do výroby svíček</li> <li>▪ Zpívání vánočních koled</li> <li>▪ Malujeme zimní období</li> <li>▪ Koláže</li> <li>▪ Pranostiky</li> <li>▪ Vycházky do zimní přírody</li> <li>▪ Čteme o přírodě</li> <li>▪ Besedujeme o změnách v přírodě</li> <li>▪ Písničky se zimní tematikou</li> <li>▪ Orientace v kalendáři</li> <li>▪ Významné dny</li> <li>▪ Hádanky o přírodě</li> <li>▪ Sledujeme rostliny v zimním období</li> <li>▪ Pozorujeme zvířata v zimě</li> <li>▪ Zjišťujeme, kteří ptáci jsou stěhovaví</li> <li>▪ Zásady správného oblékání</li> <li>▪ Pitný režim</li> <li>▪ Vaříme čaj z šípků</li> <li>▪ Důležitost vitamínů pro náš organismus</li> </ul>
------	--

<b>Jaro</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Den matek</li> <li>▪ Vyhánění zimy</li> <li>▪ Čteme o přírodě</li> <li>▪ Besedujeme o změnách v přírodě</li> <li>▪ Vycházky do přírody</li> <li>▪ Sběr přírodního materiálu</li> <li>▪ Malujeme jarní motivy</li> <li>▪ Koláže</li> <li>▪ Pranostiky</li> <li>▪ Písně s přírodní tematikou</li> <li>▪ Sledujeme práce na poli</li> <li>▪ Orientace v kalendáři - významné dny</li> <li>▪ Hádanky o přírodě</li> <li>▪ Sledujeme klíčení semen</li> <li>▪ Hledáme dvojice matka - mládě</li> <li>▪ Opakujeme správné chování v přírodě</li> <li>▪ Pozorujeme život v korunách stromů</li> <li>▪ Učíme se poznávat ptáky</li> <li>▪ Pečujeme o květiny v ŠD</li> <li>▪ Sledujeme hmyz</li> <li>▪ Poznáváme květenství</li> <li>▪ Dodržujeme pitný režim</li> <li>▪ Velikonoce - barvíme, zdobíme, malujeme kraslice</li> <li>▪ Vystřihujeme velikonoční motivy</li> <li>▪ O přírodních katastrofách</li> <li>▪ Učíme se nové koledy</li> <li>▪ Den Země - podílíme se na úklidu v okolí školy</li> <li>▪ Třídíme odpad - ekologická výchova</li> <li>▪ Vyprávíme si nebezpečí ohně ve volné přírodě</li> </ul>
-------------	---

Léto	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Den dětí - připomeneme si význam tohoto svátku</li> <li>▪ Čteme o přírodě</li> <li>▪ Připravíme sportovní odpoledne - soutěže, event.</li> <li>▪ Diskotéka</li> <li>▪ Besedujeme o změnách v přírodě</li> <li>▪ Písničky s přírodní tematikou</li> <li>▪ Malujeme letní motivy</li> <li>▪ Koláž</li> <li>▪ Pranostiky</li> <li>▪ Vycházky do přírody</li> <li>▪ Sběr přírodního materiálu</li> <li>▪ Orientace v kalendáři</li> <li>▪ Významné dny</li> <li>▪ Hádanky o přírodě</li> <li>▪ Sledujeme růst a vývoj rostlin</li> <li>▪ Opakujeme chování v přírodě</li> <li>▪ Stavíme domečky</li> <li>▪ Péče o květiny v ŠD</li> <li>▪ Pozorujeme hmyz</li> <li>▪ Kreslíme brouky</li> <li>▪ Chráníme mraveniště</li> <li>▪ Exkurze do zahradnictví</li> <li>▪ Kreslíme a vyrábíme květiny</li> <li>▪ Pozorujeme různá květenství</li> <li>▪ Zpíváme písně o ptácích</li> <li>▪ Pitný režim</li> </ul>
------	--



## 6 Bezpečnost a ochrana dětí

### 6.1 Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí

- 1) Vychovatelka koná dohled při všech činnostech dětí po celou dobu provozu ŠD.
- 2) Vychovatelka zajišťuje bezpečnost při vycházkách. Poučí děti o pravidlech BESIPU.
- 3) Vychovatelka seznámí děti s VRŠD a dbá na dodržování VRŠD.
- 4) Při všech činnostech mimo areál školy bude mít vychovatelka přehled nad dětmi takový, aby je všechny viděla a mohla vykonávat dohled. Vymezí prostor, kde se děti mohou volně pohybovat.
- 5) Při práci s pracovními pomůckami a náčiním oznámí dětem pravidla bezpečnosti práce.
- 6) Dítě bez vědomí vychovatelky oddělení ŠD neopouští. Za dítě, které bylo ve škole a do ŠD se nedostavilo, vychovatelka neodpovídá.
- 7) Doba pobytu dítěte ve ŠD se řídí údaji na zápisním lístku.
- 8) Dítě může opustit ŠD mimo rodiči stanovenou dobu jen na základě písemné omluvenky opatřené časem odchodu, datem a podpisem rodičů. Na telefonické sdělení ohledně odchodu žáků se nebere zřetel. Písemné žádosti o uvolnění se zakládají.
- 9) Dítě vychovatelka předá pouze rodičům nebo osobě, kterou rodiče určí.
- 10) Po překročení provozní doby ŠD vychovatelka s dítětem zůstává, škola si však vyhrazuje právo náhrady neinvestičních nákladů spojených s prodloužením provozu ŠD.
- 11) Vychovatelka nemá zodpovědnost za cestu dítěte na mimoškolní aktivity konané mimo budovu školy.
- 12) Vychovatelka provede poučení o bezpečnosti a chování ve ŠD.

V případě soustavného narušování školního řádu a řádu školní družiny předloží vychovatelka řediteli návrh na vyloučení dítěte ze ŠD. (To se děje na základě zápisu v TK, upozornění na chování žáka při pedagogické radě).

## 6.2 Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

### Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny:

- Vhodná struktura režimu žáků v družině s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem družiny a skladbou zaměstnání;
- Vhodný stravovací a pitný režim (podle věkových a individuálních potřeb žáků);
- Zdravé prostředí užívaných prostorů družiny – podle platných norem (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, rozměry sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení prostorů);
- Ochrana žáků před úrazy;
- Výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů, pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti;
- Dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře či jiné speciální služby, praktická dovednost vychovatelek poskytovat první pomoc.

### Psychosociální podmínky:

- Klidné prostředí a příznivé sociální klima – otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost s oddělením školní družiny a školou;
- Respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmu žáků a osvojování si toho, co má pro žáky praktický smysl a vede k praktické zkušenosti, sledování všestranného prospěchu žáka jako hlavního článku veškeré pedagogické činnosti;
- Věková přiměřenost a motivující hodnocení – respekt k individualitě žáka, jeho hodnocení v souladu s individuálními možnostmi a individuálním pokrokem, dostatečná zpětná vazba;
- Ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy;
- Vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě školy a školní družiny, která přechází do modelu demokratického společenství – budování komunity na principech svobody, odpovědnosti, stability společných pravidel, spravedlnosti, spolupráce;
- Včasná informovanost žáků i jejich rodičů o činnosti školní družiny a jejím vnitřním životě, např. na webu ŠD- [www.zs-jirny.cz](http://www.zs-jirny.cz)

Podmínky budou zařazeny do vnitřního řádu školní družiny, který určuje její provoz.

## 7 Organizace ŠD

### 7.1 Délka a časový plán vzdělávání

Při zpracování plánů je přihlíženo k přáním a požadavků žáků, kteří se formou námětů, na jejich zpracování podílejí. Do úkolů školní dužiny se zahrnují i přiměřené aktivity k prevenci sociálně patologických jevů, zejména v oblasti vytváření návyků účelného využívání volného času (tj. výchovy k volnému času) tak, aby dokázali odolat nabídkám od vrstevníků ze sociálně rizikových skupin.

O zařazení jednotlivých témat a jejich časovém rozložení rozhoduje vychovatelka oddělení. ŠVP ŠD obsahuje program činnosti na dobu jednoho vzdělávacího cyklu. Výhodou je propojovat či přesouvat témata během celé docházky žáků do ŠD. Toto uspořádání umožní reagovat na změny i na různou skladbu žáků v oddělení.

Ranní ŠD – 6.45 - 7.45 (volná hra dětí)

Odpolední ŠD - 11.40 - 17.00

Organizace : 11.40 – převzetí dětí (12.35)

11.50 – odvod na oběd (12.45)

12.30 – 13.30 volná hra + odpočinek dětí (13.15-13.45)

13.45 – 15.00 řízená činnost (četba na pokračování, činnosti výtvarné, pracovní, sportovní, hudební, přírodovědné)

15.00 - 17.00 svačina, relaxace, individuální hry

13.00 – 16.00 zájmová činnost dle aktuální nabídky

### 7.2 Podmínky přijímání uchazečů a podmínky ukončení vzdělávání

O přijetí či nepřijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitel na základě řádně vyplněné a v určeném termínu odevzdané přihlášky.

Řádně vyplněný zápisný lístek obsahuje:

- jméno a příjmení, rodné číslo, státní občanství a místo trvalého pobytu, název zdravotní pojišťovny
- datum zahájení a ukončení školské služby
- údaje o zdravotní způsobilosti, popřípadě o zdravotních obtížích, které by mohly mít vliv na poskytování školské služby
- údaje o tom, zda je žák zdravotně postižen (včetně údaje o druhu postižení) nebo zdravotně znevýhodněn
- označení školy, v níž se žák vzdělává
- jméno a příjmení zákonného zástupce, místo trvalého pobytu a adresa pro doručování písemností, telefonické a emailové spojení

- v přihlášce musí být stanoven čas a způsob odchodu žáka z družiny, dále jména osob rodiči pověřenými
- oddělení ŠD se naplňuje do počtu 30 žáků
- při ukončení vzdělávání ze zdravotních důvodů, se peníze vrací v poměrné částce
- při vážném porušení řádu ŠD může ředitel žáka ze ŠD vyloučit.

### 7.3 Popis ekonomických podmínek

Výše platby za služby ŠD (rozdělena do dvou částí I. pololetí, II. pololetí):

Ranní ŠD	50 Kč/měsíc
Odpolední ŠD	300 Kč/měsíc

Pokud žák ukončí docházku do zařízení ŠD v průběhu roku, poměrná část peněz se mu nevrací.

Pravidla pro stanovení snížení úplaty : sociální situace, pozdější nástup do zařízení.

Výčet plateb za kroužky se řídí charakterem kroužku a cenou použitých materiálů.

Rodiče mají právo na požádání nahlédnout do přehledu účetnictví.